87

610
2

BUTLLETI

Barcelona, gener de 1933

Gevaert

RIDAX RAPIDO

Un nou paper que evita el fracàs

Ventatges?

1.ª Sensibilitat extraordinària. — 2.ª No produeix vel groc.—3.ª Molta latitud d'exposició.—4.ª Proporciona imatges d'un modelat meravellós.

El material perfecte per a laboratoris i aficionats

Demani folletó 16 als representants per a Espanya

INDUSTRIA FOTOQUIMICA NACIONAL S. A.-Buenos Aires, 18-Barna

NUEVAS TRAMAS

HALIE

Acaba de ponerse a la venta la nueva trama HALIE, tipo «Pintura». Esta trama reproduce el mismo grano de las pinturas al óleo. Coloreadas las fotografías con colores transparentes dan efectos parecidos a las pinturas al óleo. Se sirven en elegantes carpetas, en juegos de dos, un ejemplar suave, el otro más pronunciado y en todos los tamaños corrientes desde 6'5 x 9 hasta el 24 x 30 cm.

Otra novedad es la nueva trama de «Tela» que reproduce admirablemente la estructura de los tejidos. Se sirve en dos tipos, uno fino y otro grueso, en elegantes carpetas. Todos los tamaños hasta el 18 x 24 centímetros, llevan borde negro, resultando el borde del tejido como algo deshilado. El tamaño máximo de 24 x 30 centímetros es sin borde.

DE VENTA: En las principales casas del ramo

REPRESENTANTE DEPOSITARIO:

C. BEHMÜLLER, Rbl. Cataluña, 124-Barcelona

Agrupació Fotogràfica de Catalunya
Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.
BARCELONA

Any IX - Núm. 87 Gener 1933

No es permet reproduir o traduir cap treball publicat en aquest Butlletí sense esmentar el seu origen i el nom del seu autor

La mecànica del tiratge dels positius estereoscòpics

per J. Langlade

Les millors obres sobre l'estereoscòpia no contenen gairebé cap detall sobre els diversos procediments que hom pot esmerçar per portar a terme la inversió de les imatges. Solament en demostren la necessitat amb una abundància excessiva de raonaments i dibuixos. Aquesta necessitat és, no obstant, evident per al que vol reflexionar un xic. Basta remarcar que des dues imatges que es formen damunt la placa en la cambra fosca estereoscòpica s'hi troben invertides, és a dir, el cel a baix i la terra a dalt, quan la que procedeix de l'objectiu de la dreta i que està destinada a ésser vista pel ull dret, es troba a dit lloc dret i el mateix succeix amb la imatge de l'esquerra. Si fem un tiratge positiu del clixé, en la mateixa posició que ell ocupava durant la *posa*: les imatges seran sempre invertides. Per a veure-les correctament, serà precís girar el paper, però amb aquesta girada hom haurà posat a la dreta la imatge que estava a l'esquerra, i viceversa.

Hom veu, doncs, que per a fer veure a l'ull dret la imatge que ve de la dreta i inversament, hom té necessitat absoluta de fer la inversió d'aquella.

Durant nombrosos anys després de la invenció de l'estereoscòpia, ha estat tradició — ningú ha sabut mai per quin motiu — l'esmerçar les cambres estereoscòpiques amb una separació d'objectius de 70, 75 i fins a 90 mm., i encara més. Com no hi hagut mai cap home amb una separació aital entre els ulls, els constructors dels estereoscops d'examen es varen enginyar a fer combinacions òptiques que permetessin fusionar la visió de les imatges que es presentaven sobre les proves positives amb separacions diferents, però sempre superiors a 65 mm., que és la que correspon a la separació binocular.

No obstant, en 1891, el Congrés de Fotografia de Brussel·les assatjà la reglamentació d'aquesta qüestió. Hom no s'atreveix pas decidir que, puix que els ulls de tothom estaven a la separació de 65 mm., aquesta devia ésser la separació de les imatges estereoscòpiques. Hagués estat necessari decretar que tots els formats de plaques tenien separacions absurdes. Es va decidir solament que les imatges tinguessin 70 mm. d'alçària, 66 mm. d'amplària, separades per una faixa de 4 mm. Sobre una placa diapositiva de 80 x 160 mm. quedava, doncs, un marge de 10 mm. a cada banda i 5 mm. a dalt i baix. I durant molt de temps encara els desgraciats estereoscopistes, víctimes d'una rutina inveterada, tingueren que forçar llurs ulls per a percebre qualques vegades el relleu de llurs imatges i devent molt sovint renunciar a veure-ho. Aquesta fusió de les imatges necessària per a la bona percepció del relleu, estava, no obstant, singularment facilitada en certs estereoscops d'examen, provistos de lentilles prismàtiques, les quals constituïen, d'altra banda, un detestable sistema òptic sota el punt de vista de les aberracions.

Els positius estereoscòpics han estat durant molt temps executats damunt paper. La mecànica de la inversió de les imatges era aleshores molt senzilla. Tirada la prova positiva del clixé sencer, hom separava les dues imatges i després d'haver-les retallat a les dimensions del Congrés 66 x 70 mm., eliminant les mateixes parts supèrflues dels plànols allunyats sobre cada una d'elles, era suficient enganxar-les de costat amb 4 mm. de separació damunt un cartró apropiat, tenint cura d'invertir-les.

Quan, vers el 1880, com a conseqüència de la invenció de les emulsions a la gelatina, fou possible el trobar en el comerç plaques positives que produïen una imatge d'una finor incomparable en relació a les que hom obtenia sobre paper, tothom s'apressà a usar-les per als tiratges estereoscòpics. Però es presentà llavors un problema complicat per a portar a terme la inversió. Hom no podia pensar, com per al paper, amb tirar la prova sobre el vidre, tallar-la, retallar-la i unir els troços. No n'era tampoc pràctic el tallar el negatiu, invertir les dues meitats i tirar la diapositiva d'aquest conjunt, car hom no podia, tenint en compte la varietat de formats, arribar a obtenir així la separació de 70 mm. preconitzada pel Congrés de Brusselles, a no ésser retallant per una faixa variable els troços del clixé, treball delicat i ple d'inconvenients. Era precís escollir damunt el clixé, sempre massa gran, les dues parts a reproduir, fer-ne el tiratge successiu, després, sobre les dues meitats de la placa diapositiva, ben collocada, invertida i recolzada. Els constructors tingueren que fabricar xassis per a facilitar el treball. Es necessitava un xassis especial per a cada format de clixé (8 x 16, 10 x 15, 8 x 18, 8,5 x 17 i 9 x 18) i diversos artificis permetien el posar en el seu lloc cadascuna de les imatges sobre la diapositiva normal de 8 x 16 mm. En 1902 un aficionat hàbil, el senyor Marteau, va fer construir per la casa Mackenstein un xassis inversor universal, molt complicat, que podia rebre un clixé de qualsevol format i tirar-ne una diapositiva normal. Es aleshores que hom va finir per donar-se compte que si d'una part les imatges preses sobre clixés estereoscòpics dels formats que s'usaven, tenien que ésser sempre retallades i d'altra part la separació mitja dels ulls és de 65 mm., no hi havia cap raó per a donar als objectius dels aparells una separació superior, i per tant, era lògic l'adaptació per a la llargària de la placa estereoscòpica la xifra de 130 mm. per a tenir així dos elements de 65 mm. d'amplària, dels quals la imatge fóra totalment aprofitable sense pèrdua o amb molt petita. Es amb aquesta idea que el senyor Jules Richard, desitjant crear un aparell estereoscòpic de volum molt reduït, adoptà el format 4,5 x 10,7 per al seu Verascop, qui dóna imatges de 44 x 44 mm. amb una separació homòlega de 63 mm. solament, el que és perfectament defendible, perquè si nostres ulls no poden prendre direccions divergents per a veure simultàniament les imatges separades més de 65 mm., és, en canvi, molt fàcil fer-

los convergir, sense esforç. Això és un moviment natural que un hom fa quan fixa la vista sobre un objecte proper.

Després que els formats 45 x 107 i 6 ó 7 x 13 han estat vulgaritzats, les altres dimensions de plaques, així com els tiratges sobre paper varen ésser gairebé abandonats i les diapositives esmerçades són sempre de la mateixa llargària que les plaques negatives.

Les dues imatges d'una vista estereoscòpica deuen ésser semblants en les condicions que són l'essència mateixa de la visió estereoscòpica, és a dir, que deuen ésser semblants en els darrers plànols — la posició relativa dels objectes del primer plànol és diferent per a cada ull — de la mateixa manera que al teatre, dos espectadors collocats de costat veuen els actors destacar-se sobre diferents punts de la tela del fons, però veuen aquest fons semblant en tota la seva extensió (Marteau).

Perquè les imatges siguin semblants en els darrers plànols, és precís que les vores dels ocultadors que els limiten dels costats, tinguin la mateixa separació homóloga que la d'un punt situat en el plànol més allunyat. Per a obtenir aquest resultat es presenten dos mitjans: o bé enquadrar cada imatge d'un ocultador de paper negre limitant cadascuna d'elles fins als objectes iguals en la llunyania; o bé, obtenir que totes les vistes tinguin la mateixa separació homòloga fixada en una certa vàlua i examinar-les en un estereoscop del qual els ocultadors fixats siguin homòlogues a la mateixa separació. El treball que consisteix en guarnir cada vista d'un ocultador individual, és molt fastigós i d'altra banda és incompatible amb l'ús dels estereo-classificadors, tan esmerçats avui dia. Nosaltres demostrarem que és possible el realitzar fàcilment el segon mitjà, amb una mica de cura en el tiratge dels positius.

(De la R. F. de Ph. i C.)

(*Continuarà.*)

Wellington

S. C. P.

les millors plaques per a diapositives

Revelador al Glicin-Metol

Una combinació que posseeix les aventatges d'ambdós, sense presentar llurs inconvenients

per Rafael M.ª Martínez Roger

El revelador a la Glicina és actualment molt usat pels aficionats concienciosos per la seva elasticitat, la finor de gra que presenten els clixés i per llur transparència. No obstant, hom hi troba certa manca d'energia que es tradueix sovint en ombres sense detall, especialment quan no ha estat sobreexposat el clixé (condició aquesta molt necessària quan els negatius deuen ésser revelats amb la Glicina). Aleshores, si per a guanyar aquesta manca de detall, es força el revelatge les parts opaques del clixé, sense arribar a ésser dues, resulten massa denses, sobretot si aquell és destinat a l'engrandiment.

Estem segurs que molts companys han pensat com nosaltres amb el mètol per a revelar llurs clixés, sabedors del gran poder reductor d'aquest producte. L'abundor de detalls a les ombres és quasi imprescindible en aquest temps en què hom cerca en les proves una gran qualitat final, ço que amb un clixé de bona graduació de valors és relativament fàcil d'obtenir. Sembla, doncs, que el mètol deu emportar-se la preferència, però la seva poca elasticitat, la propensió al vel i la dificultat de controlació que presenta esporugueixen a molts. I suspesant la probabilitat d'aconseguir un clixé perfecte cada vint o trenta i fer malbé la resta o treure aquests vint o trenta amb bons valors i susceptibles d'ésser ampliats amb *reserves* més o menys llargues durant la impressió de la prova, encara que no obtinguem mai un negatiu de suma perfecció, l'elecció és generalment pel segon.

L'ideal fóra poder obtenir el terme mig: els detalls del mètol, l'elasticitat de la glicina. Doncs bé, aquest ideal no pot ésser altre que la combinació d'ambdós productes. El difícil és trobar una fórmula apta per a ésser usada en diferents proporcions d'un i altre reductor al mateix moment d'esmerçar-s'hi.

Heus ací els banys que hem obtingut per aquest fi:

BANY núm. 1 (Mètol):

Aigua bullida, calenta	300 c. c.
Metol	4,5 grs.
Sulfit de sosa anhidre	22 grs.

Primerament dissolgueu el metol en l'aigua i no afegiu el sulfit fins que aquell sigui completament dissolt. Després filtreu amb paper de filtre.

BANY núm. 2 (Glicina):

Aigua bullida, calenta	300 c. c.
Sulfit de sosa anhidre	24 grs.
Carbonat de potassa	75 grs.
Glicina	15 grs.

Dissolgueu tots els productes en l'ordre indicat, deixeu refredar i filtreu amb paper de filtre.

BANY núm. 3 (Carbonat):

Aigua bullida, calenta	500 c. c.
Carbonat de potassa	32 grs.

Filtreu amb paper de filtre.

Totes aquestes tres fórmules es conserven bé. Solament la darrera és propensa a l'oxidació. En tot cas és la més econòmica.

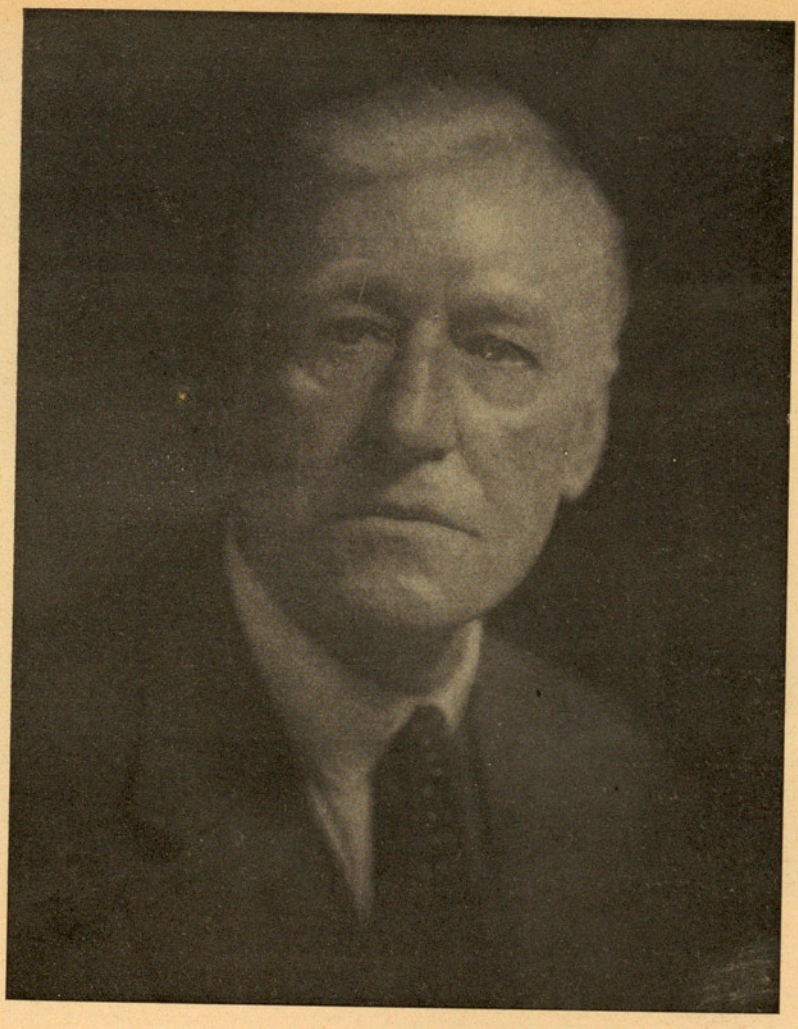
Per a revelar les plaques fins a 18 graus Sch. de sensibilitat esmerceu com a bany normal el següent:

Aigua corrent	120 c. c.
Bany núm. 1 (Metol)	12 c. c.
Bany núm. 2 (Glicina)	5 c. c.
Bany núm. 3 (Carbonat)	13 c. c.
Sol de Bromur de potassa 10 %.	30 gotes

En aquest bany les plaques pujaran primerament en tot el seu detall i després aniran guanyant opacitat, aconseguint la necessària, si la posa ha estat gairebé correcta, dels 4 als 6 minuts segons la temperatura. Hom té que tenir en compte que en el fixador baixen molt d'intensitat.

Per a les plaques superiors a 18 graus Sch. de sensibilitat i per a totes les plaques angleses o d'altres marques que tenen una graduació suau, esmerceu el següent bany:

Aigua corrent	180 c. c.
Bany núm. 1 (Metol)	10 c. c.
Bany núm. 2 (Glicina)	6 c. c.
Bany núm. 3 (Carbonat)	11 c. c.
Sol. de Bromur de potassa 10 %.	20 gotes

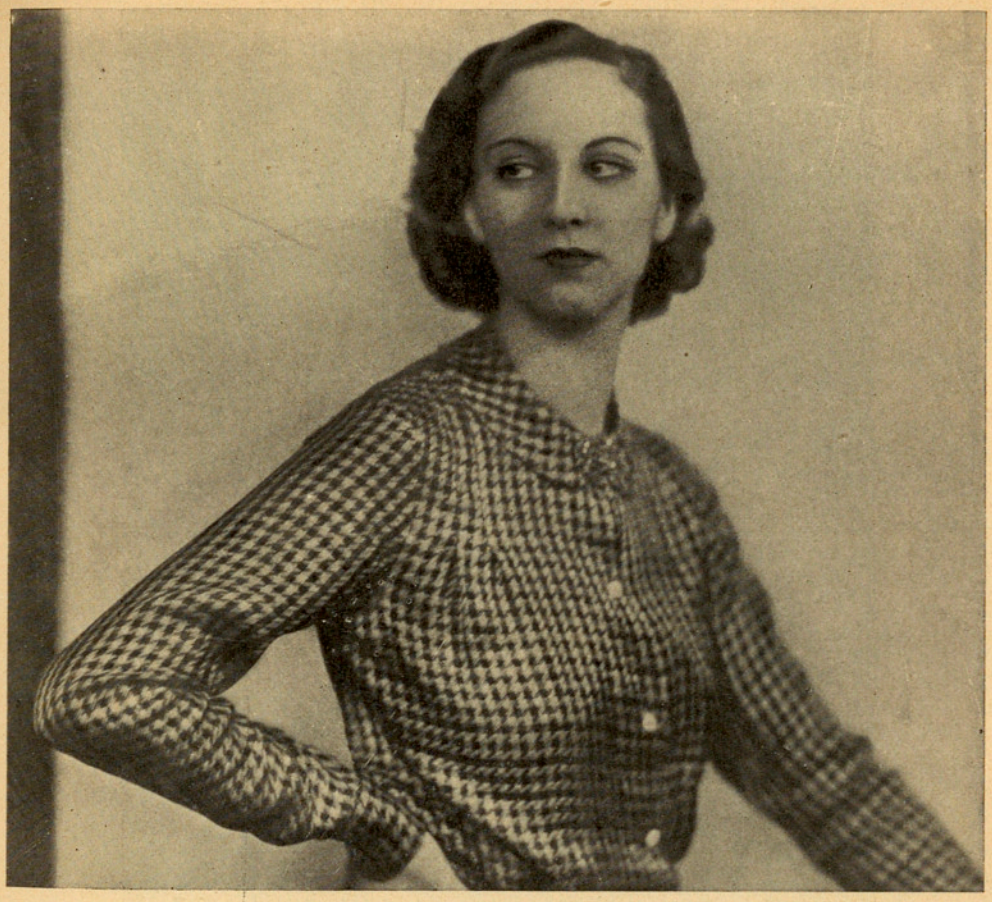

Retrat
Autor: Robert Smith
II Saló d'Art Fotogràfic Estranger

AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

L'exprés Dieppe-Paris
Autor: Herbert Bairstow
II Saló d'Art Fotogaàfic Extranger

Retrat
Autora: Dorothy Wilding
II Saló d'Art Fotogràfic Estranger

Les captives
Autor: R. N. Speaight
II Saló d'Art Fotogràfic Extranger

Revelats amb el corresponent bany d'aquests dos, les plaques presenten una transparència quasi igual a la de la Glicina sola, les ombres hi són molt detallades, sense necessitat de sobre-exposar el negatiu, el gra de l'emulsió és finíssim i el vel rara vegada es presenta, tenint els cels una suavitat molt escaient.

Aquests banys, si hom treballa amb fotòmetre, tenen la suficient elasticitat per a les errades de *pose* que hom pot cometre (4 ó 5 vegades, revelant a fons i aclarint després amb Farmer). No obstant, per a treballs delicats o de compromís, hom pot preparar el revelatge amb tres cubetes, com segueix:

Cubeta de bany normal: Un dels dos indicats més amunt, segons la placa.

Cubeta de bany suau (per a sub-exposicions): Aigua corrent, 100 c. c.; Bany núm. 2 (Glicina), 10 c. c., i Sol. de bromur de potassa 10 %, 10 c. c.

Cubeta de bany suau (pe ra sub-exposicions): Aigua corrent, 100 c. c.; bany núm. 1 (metol), 30 c. c.; Bany núm. 3 (Carbonat), 1,5 c. c.; Col. de bromur de potassa 10 %, 2 gotes.

Hom comença revelant la placa en el bany normal, sense deixar de vigilar-la ni un sol moment. Si puja massa depresa hom la treu i esbandint-la breument amb aigua, se li posa en el bany dur. Si pel contrari, després de 3 minuts, la imatge no ha pujat prou, hom l'acaba de revelar en el bany suau.

Malgrat això i per a la majoria dels casos, creiem innecessari el bany suau, doncs la glicina-metol es condueix molt bé en els casos de lleugeres sub-exposicions i si la manca de *posa* ha estat gran, dificilment hom podria salvar el negatiu, qualsevulga que sigui el revelador esmerçat.

Confiem que si us desidiu a assajar aquest mètode de revelatge, en sortireu contents dels resultats aconseguits.

AVIS IMPORTANT

El C. D. ha acordat en principi la creació d'una sèrie de departaments individuals per a us dels socis, a fi que puguin guardar en ells tot el material necessari per a llurs treballs als nostres laboratoris, sense tenir que carretejar-ho a domicili.

Per a poguer fixar aproximadament el nombre de departaments a fer, el C. D. prega a tots els companys interesats, vulguin inscriure's a Secretaria.

La quota mensual no ha estat encara fixada, però és intenció d'aquest C. D. reduir-la al limit minim possible.

Petites disertacions

I. - L' òptica fotogràfica

per Salvador Lluch

Es cosa sabuda de tots els que esmercen un aparell fotogràfic, que una de les seves parts més importants, sinó la que més, és l'objectiu. Un tant per cent ben crescut d'aficionats sap de memòria la marca de llur aparell i molts d'ells, fins recorden la inscripció que porta grabada la montura de l'objectiu; ço que representa aquesta inscripció són, però, ben pocs els que s'han preocupat d'esbrinar-ho. Pot fer-se, naturalment, excellents fotografies prescindint d'aquests coneixements, però creiem que ampliar les referències de tot el que intervé o és part integrant de l'art de la llum contribueix a formar una cultura fotogràfica que pot ésser força útil en moltes ocasions; és per a fomentar aquesta cultura que escrivim aquestes disertacions, dedicant la primera d'elles als objectius fotogràfics.

No pretenem pas, amb aquestes notes, fer història dels objectius fotogràfics. Per una banda no disposem del suficient espai i per altra els nostres coneixements no tenen prou abast i amb seguretat tindríem fallida. El nostre objecte és tan sols parlar cronològicament dels objectius que, diferenciant-se uns dels altres per marcades característiques han assenyalat una fita en el desenvolupament de l'òptica fotogràfica.

Deixarem de banda, per a no ésser massa extensos, les lents simples que s'aplicaven a la cambra fosca de Porta, abans de la descoberta de la fotografia, i prendrem com a punt de començament l'acromàtic, primer objectiu que fou calculat exclusivament per a fer més eficaç i a l'ensems facilitar l'utilització de la fotografia.

A l'efecte de deixar ben marcada la pauta a seguir en la nostra tasca assenyalarem els objectius que, al nostre entendre, reuneixen les qualitats apuntades. Aquests són: l'acromàtic, el periscòpic, l'aplanàtic o rectilini, i l'anastigmàtic, en les seves nombroses variacions. Demés hi han els objectius especials, com per exemple, grans angulars, per a retrat, teleobjectius, etc., i dels quals procurarem parlar-ne en altre moment i amb l'extensió que el tema mereix.

L'objectiu acromàtic es compón de dues lents, de diferent classe de vidre, formant un bloc amb el qual es corregeix la diferència de focus químic produït pels raigs ultra-violeta amb relació al focus visual, produït pels raigs rojos, aconseguint aquesta coincidència dels dos focus mitjançant el diferen angle de refracció de les classes de vidre esmerçats en la fabricació de cadascuna de les lents de què es compón l'acromàtic, tenint, però, en compte també les diferents corvatures per a eliminar-ho en el possible de les demés aberracions, cosa ben difícil d'aconseguir per la seva senzilla construcció i perquè per a poder eliminar-les fins a deixar-les quasi imperceptibles tenien que diafragmar quan menys a F. 11.

L'objectiu que gaudí de tota la importància que en el seu temps mereixia fou el periscòpic, descobert en 1865 per Steinheil, i que si bé no era del tot original la seva construcció, ja que s'assembla molt al seu antecessor el Globe-Lens, és d'una concepció novella a l'efecte d'evitar els inconvenients que tenia el seu predecessor.

El periscòpic és una construcció òptica que consta de dues lents no cromàtiques, separades una de l'altre i en quin espai està situat el diafragma. Poseïa una obertura relativa entre F. i F. 9, segons la grandària, i tenia la particularitat de què el focus visual (raigs rojos) venia a parar damunt del vidre despolit i quin focus quedava corregit amb la collocació del xassis, coincidint la placa amb el focus químic o sigui amb els raigs violeta, que en aquella època eren els que tenien acció ràpida i fins podríem dir única damunt el material sensible d'aquell temps.

Vers 1866 el mateix Steinheil composa el seu objectiu aplanàtic nomenat així per la gran correcció que tenia de la corvatura de camp i que unit a una obertura relativa de F. 8 tenia la resta de correcció força complerta. La seva construcció era similar a la del periscòpic, si bé, en el cas que ens ocupa, les lents eren substituïdes per dos grups de vidres acromàtics. Poc temps després de la seva aparició, aquest objectiu fou modificat per Dallmeyer en algun dels seus detalls, obtenint una major obertura de diafragma, però abarcant un angle més reduït. També aconseguí una major correcció de les aberracions que encara posseïa, principalment de la distorció, per quin motiu li donà el nom de rectilini, obtenint-se posteriorment una aital perfecció en la fabricació d'aquest objectiu que als nostres dies han arribat rectilinis o aplanàtics

que fora de la seva obertura amb relació a l'angle abarcat, ers tenen que envejar a molts de la nostra òptica moderna.

Des de l'aparició del rectilini o aplanàtic, moltes foren les temptatives fetes per a millorar-ho, i si en alguna d'elles reixien amb més o menys fortuna, no pogué dir-se que l'aberració estigmàtica fos corregida, malgrat conèixer els mitjans de fer-ho indicats per Petzval en el naixement de l'òptica fotogràfica, fins l'any 1890, en el que el Dr. Rudolph trobà, gràcies a la descoberta de nous vidres que li permeteren fer-ho, una total correcció de les aberracions de la primitiva lent fotogràfica.

Aquesta fórmula, que fou modificada en 1892, ha arribat als nostres dies amb el nom de "Protar", construïda per la casa Zeiss i està composta de dos grups de lents; l'un anterior de tres lents i el posterior de dos, separats pel diafragma i del qual l'obertura relativa és F. 8, amb una correcció absoluta de tots els defectes que fins aleshores presentava tota l'òptica fotogràfica.

Des de la realització d'aquest descobriment els constructors òptics han aconseguit troballes felices, millorant cada vegada més l'execució dels anastigmàtics, dels quals parlarem llargament en el proper número.

NOTICIARI

Projecció Ripoll-Olot-Costa Brava. — El divendres, dia 16 del passat desembre, es celebrà al nostre estatge aquesta projecció a càrrec de l'amic Josep Maria Vilaseca. Malgrat la nit que feia — plovia copiosament — vàrem reunir-nos un bon nombre de companys, que tinguérem ocasió de fruir dels bells clixés que En Vilaseca projectà, tots ells d'una tècnica impecable i molt ben ambientats. Llàstima que el temps volgués mostrar-se tan contrari, privant així a molts de gaudir-ne.

Jurats de Qualificació. — L'Agrupació ha facilitat dos membres per al Jurat Qualificador del Concurs del Tagamanent S. C.; per als de l'Ateneo de Vilanova i Geltrú, havent designat als senyors Josep Pascual, Salvador Forcada i Rafael Maria Martínez.

També actuaren com a Jurats els socis En Joaquim Plà Janini i En Claudi Carbonell, en el Concurs de l'Agrupació Fotogràfica Saint-Victor, i En Rafel Maria Martínez en el Concurs de l'Orfeó Gracienc.

Propera projecció. — El divendres, dia 3 de febrer, a un quart d'onze de la vetlla, es celebrarà al nostre estatge una conferència sobre el Pirineu Franco-Aragonès. Travessia pel Balaitous, Vignemale i Mont Perdut, a càrrec del company En Lluís Trabal, qui ilustrarà dit parlament amb un gran nombre de positius dels quals n'és autor.

Exposicions. — Al Saló de Saragossa han figurat els següents companys amb les obres que al costat del nom hom hi posa: Joan Porqueras (3), Manuel Closa (3), Rafael Maria Martínez (2), Francesc de P. Porti (2), Antoni Campañà (1) i Josep Pascual (1).

Saló Kodak (*Tardor* 1932). — Hem visitat aquest Saló que la Societat Kodak exposa en el seu estatge del Passeig de Gràcia i com d'habitut hem sortit molt ben impressionats del conjunt d'obres exhibides, entre les quals n'hi han algunes de veritable mèrit i bastantes que posen de manifest les excellents condicions de llurs autors per a prosperar en l'art fotogràfic. La presentació acurada i digna de la casa organitzadora a qui felicitem pel èxit obtingut.

IX Concurs Anual. — El dia 15 del corrent, a les sis de la tarda, tindrà lloc l'obertura al públic d'aquesta Exposició. La inauguració oficial amb assistència de les autoritats i premsa serà el dia 14 a les sis de la tarda, celebrant-se després un lonx. Per a poder assistir a dit acte els socis deuen proveir-se del corresponent tiquet individual, que poden adquirir a Secretarit a 5 pessetes el tiquet.

Publicacions rebudes. — A l'hora de tancar aquest Butlletí han estat rebudes les revistes: Ràdium, Revue Francaise de Photographie i Cinematographie; Photos, els mesos de desembre, i American Protographic; Agrupació Fotogràfica d'Igualada; Il Corrière Fotogràfico; Revista Perutz, de novembre, totes elles de cultura fotogràfica. Hom ha rebut també innombrables butlletins d'altres entitats excursionistes i esportives, que no citem per manca de lloc, però que agraïm igualment. Tots aquests facsímils estan a la disposició dels senyors socis a la taula de lectura.

HOMENATGE A N'ANTONI ARISSA

La nit del 24 del passat desembre tingué lloc a l'Agrupació Fotogràfica Saint-Victor la celebració del X Aniversari de dita entitat, aprofitant-se la festa per atributar un homenatge, per cert ben merescut, a N'Antoni Arissa, primer president de dita entitat i ànima de la mateixa. La festa fou molt agradable i transcorregué en un ambient de companyonia. L'Agrupació s'adherí a l'acte, essent representada per l'amic En Rafel Maria Martínez, expresament delegat per nostre president, a qui per tractar-se de la nit de Nadal li fou impossible assistir-hi. Felicitem a l'amic Arissa per la seva tasca i que per molts anys pugui continuar-la.

EXPOSICIONS DEL PASSAT DESEMBRE

Tinguérem ocasió de visitar la de Narcís Ricart, a les Galeries Laietanes, la de l'Orfeó Gracienc i la de l'Agrupació Fotogràfica Saint-Victor, sortint d'elles molt ben impressionats, puix veiem que l'activitat fotogràfica a nostra ciutat es desenrotlla d'allò més, sense que en surti perjudicada la qualitat, doncs en totes elles vàrem observar proves molt remarcables.

ASSEMBLEA GENERAL ORDINARIA

El dia 21 del present mes tindrà lloc al nostre estatge, a dos quarts d'onze de la vetlla, de segona convocatòria, aquesta assemblea, a la que es prega a tots els senyors socis llur assistència.

Comissió de Concursos i Exposicions

PROPER SALO:

III Saló Internacional de San Diego (Califòrnia).
Mides màximes: 40 x 40 cms.
Termini d'admissió (A l'Agrupació): 25 febrer 1933.
Drets i despeses: 16 pessetes.

Comissió de Laboratoris

El passat mes de desembre varen ésser pintats de nou tots els laboratoris de revelar negatius i la tiradora en forma d'evitar absolutament que les parets i portes emmascarin els vestits, com darrerament venia succeint amb l'emblanquinat que hi havia.

També s'ha posat un nou fanal vermell clar sobre l'engrandidora i un nou ecran groc per a l'objectiu de detall, que mancava. D'aquesta faisó s'ha facilitat el treball, no essent

pas aquesta la darrera modificació que té que experimentar el laboratori d'ampliar.

També es fa avinent als companys, que desitjant el C. D. instal·lar uns armaris amb calaixos individuals per a facilitar als socis el poder deixar el material necessari per llurs treballs, sense tenir-ho que carretejar a domicili, convé que tots els companys que ho desitgin s'inscriguin des d'ara per així tenir una idea del nombre de departament que hom deu bastir. La quota mensual corresponent a aquest servei no ha estat encara fixada, però és desig d'aquest C. D. reduir-la al límit mínim possible.

Dia 17 de febrer, a 1/4 d'onze de la vetlla

SESSIO DE CINE

Detalls per invitacions particulars

OFERTES

Aparell Ica-Ideal, 6'5x9 cms. Tessar-Zeiss 4'5, amb 12 chassis, un chassis film-pack; dos ecrans i cartera. Estat nou. Pessetes 350. Raó: Josep Pasqual, a l'Agrupació.

* * *

Stereax Netal 6x13. Una parella Zeiss 4'5x12 cms. Una parella Zeiss 6'3x9 cms. Una parella Mayer 9 de 7'5 cms. 12 chassis. Preu: Ptes. 850. Josep Maria Vilaseca. Agrupació, Secretaria.

El més bonic de la fotografia és sense dubte el positivar en procediments pigmentaris, essent l'únic molest la preparació preliminar d'aquests. Doncs bé, si voleu estalviar-vos les molesties que comporta el fer contratipus i negatius grans en el tiratge de Fressons o de Carbons, la casa

BOADA I CAMPAÑÀ

Tallers, 17

vos ofereix la seva secció de treballs artístics, única especialitzada en ampliacions amb trama, flan, etc., per a concursos o exposicions, contratipus, negatius grans, ampliacions en paper Bromoli, rebaixades i curtides i a punt d'entintar, Retoc de negatives, enganxaments de copies per àlbums, reproduccions etc.

Gran Stok de plaques pancromatiques, material per a retoc, paper Bromoli, pel·lícula de grà fi per Leica i tamanys petits, Tramas de totes midesfotomètres, etc.

Continuament ocassions en aparells i materials.

Preus aventatjosos pels socis de la agrupació.

PROPERA CONFERÈNCIA

sobre el

Pirineu Franco-Aragonés

La travessia pel Balaitous, Vignemale i Mont Perdut pel company

En LLUIS TRABAL

il·lustrada amb nombrosos diapositius obtinguts pel mateix conferenciant.

Divendres, 3 de febrer, a 1/4 d'onze del vespre.

IX Concurs Anyal

INAUGURACIÓ OFICIAL

14 gener 1933, a les 6 de la tarda

PER a poguer assistir a la festa de inauguració i al lunch que amb dit motiu tindrà lloc, els socis deuran proveir-se del corresponent ticket, a Secretaria, tots els dies feiners de 7 1/2 a 8 1/2 del vespre.

Preu del ticket individual: **Pessetes 5**